

MARMARA ÜNİVERSİTESİ TEKNOLOJİ FAKÜLTESİ BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ

BİLGİSAYAR AĞLARINA GİRİŞ FİNAL RAPORU

Proje Adı:Python ile GUI Tabanlı Çok Oyunculu Tic Tac Toe Oyunu

Hazırlayanlar: Büşra Ecem Özbek, Ahmet Eren Başali

Teslim Tarihi: 19 Mayıs 2025

İçindekiler

- 1. Giriş
- 2. Yöntem
 - 2.1. Kullanılan Teknolojiler
 - 2.2. Ağ Mimarisi ve OSI Katmanları
 - 2.3. Python Socket API Detayları
 - 2.4. Blocking vs Non-blocking & Threading
 - 2.5. Veri Protokolü Tasarımı
 - 2.6. Gelistirme Ortamı
 - 2.7. Grafik Arayüz (GUI)
- 3. Bulgular
- 4. GitHub Deposu
- 5. Uygulama Görselleri
- 6. Sonuç ve Değerlendirme

1. Giriş

Bu proje, Bilgisayar Ağlarına Giriş dersi kapsamında istemci-sunucu mimarisi kullanılarak geliştirilen, gerçek zamanlı iki oyunculu *Tic Tac Toe – Neon Edition* oyununu konu almaktadır. TCP/IP temelli bağlantı kurulumu, veri iletimi, eşzamanlı işlem yapısı ve uygulama katmanı protokolü gibi temel kavramların uygulamalı olarak pekiştirilmesi hedeflenmiştir. Proje, hem teorik bilgilerin pratiğe dökülmesini hem de modern grafiksel kullanıcı arayüzüyle etkileşimli bir yazılım geliştirme deneyimi sunmuştur.

2. Yöntem

2.1. Kullanılan Teknolojiler

- Python 3.12: Ana geliştirme dili olarak tercih edilmiştir.
- socket: TCP/IP tabanlı bağlantı kurmak ve veri iletmek için kullanılmıştır.
- threading: Çoklu bağlantı ve arka planda veri dinleme işlemleri için kullanılmıştır.
- queue.Queue: Thread-safe mesaj iletimi sağlamak amacıyla tercih edilmiştir.
- customtkinter: Neon temalı gelişmiş bir kullanıcı arayüzü oluşturmak için kullanılmıştır.

2.2. Ağ Mimarisi ve OSI Katmanları

- Fiziksel & Veri Bağlantı Katmanı: Sanal makineler bridged adapter ile yerel ağa dahil edilmiştir.
- Ağ Katmanı: IP adresleme ve yönlendirme işlemleri işletim sistemi tarafından gerçekleştirilmiştir.
- Taşıma Katmanı: socket.AF INET ve socket.SOCK STREAM ile TCP bağlantısı kurulmuştur.
- Oturum Katmanı: connect() ve accept() metodları ile bağlantı oturumu başlatılmıştır.
- Sunum Katmanı: UTF-8 ile veri kodlama/çözme işlemleri yapılmıştır.
- Uygulama Katmanı: Satır tabanlı özel protokol ile istemciler arasında haberleşme sağlanmıştır.



2.3. Python Socket API Detayları

Sunucu tarafında: socket.socket() ile TCP soketi oluşturulur, bind() ile IP ve port atanır, listen(2) ile bağlantı beklenir, accept() ile istemci kabul edilir. İstemci tarafında: socket.socket().connect() ile sunucuya bağlanılır, sendall() ile veri gönderilir, recv() ile veri alınır.

2.4. Blocking vs Non-blocking & Threading

recv() fonksiyonu bloklayıcıdır; veri gelene kadar bekler. conn.setblocking(False) ile non-blocking hale getirilerek sistemin donması engellenebilir. Sunucu tarafında her istemci bağlantısı ayrı bir thread ile yönetilir. İstemcide mesaj dinleme işlemi arka planda yapılır. GUI thread'i ise after() fonksiyonu ile güncellemeleri isler.

2.5. Veri Protokolü Tasarımı

İstemciler ve sunucu arasında aşağıdaki satır tabanlı komutlar kullanılmıştır:

- ROLE; X: Oyuncuya X veya O rolü atanır.
- BOARD; XXX; 0; 0X0: Oyun tahtasının güncel durumu.
- PROMPT; Your turn: Sıra bildirimi.
- CHAT;X;Merhaba: Sohbet mesajı.
- RESULT; X wins: Oyun sonucu bildirimi.
- REMATCH; REQUEST, REMATCH; ACCEPT, REMATCH; DECLINE, REMATCH; START: Yeni oyun başlatma süreci.

2.6. Gelistirme Ortamı

Sunucu ve istemci uygulamaları, Windows işletim sistemi üzerinde çalışan Oracle VM VirtualBox sanal makinelerinde test edilmiştir. Bridged ağ yapısı kullanılarak iki sanal makine aynı yerel ağa dahil edilmiştir. Geliştirme ortamı olarak PyCharm Professional tercih edilmiştir. Tüm bağlantılar aynı fiziksel ağ üzerinden gerçekleştirilmiştir.

2.7. Grafik Arayüz (GUI)

customtkinter kütüphanesi kullanılarak neon temalı, modern bir kullanıcı arayüzü geliştirilmiştir. GUI ve ağ iletişimi ayrı thread'lerde yönetilmiş, böylece arayüzde donma veya gecikme yaşanmamıştır. Oyunun bitişinde kazanan animasyonu, renkli kare vurguları ve yeniden oyun isteği gibi etkileşimli ögeler yerleştirilmiştir. Butonlar üzerinden sohbet, oyun sırası ve sonuç gibi bilgiler dinamik olarak kullanıcıya sunulmuştur.

3. Bulgular

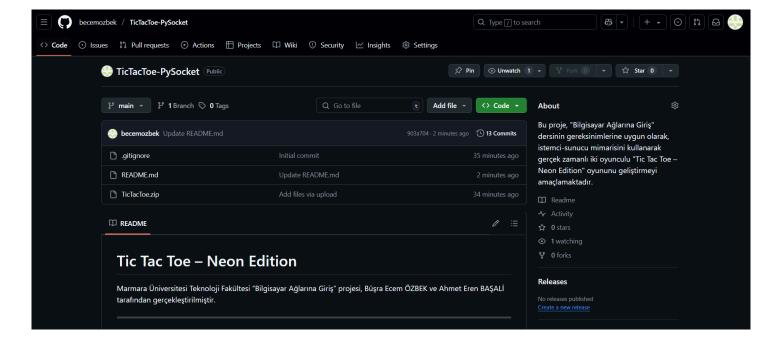
- İki istemci arasında gerçek zamanlı ve kesintisiz TCP bağlantısı kurulmuştur.
- GUI, arka planda çalışan ağ trafiğinden etkilenmeden stabil şekilde çalışmıştır.
- Kullanıcı arayüzünde neon renk teması, görsel geçişler ve kazanan animasyonu başarıyla uygulanmıştır.
- Oyun sonunda iki taraf arasında yeniden rekabet süreci etkili şekilde yönetilmiştir.

4. GitHub Deposu



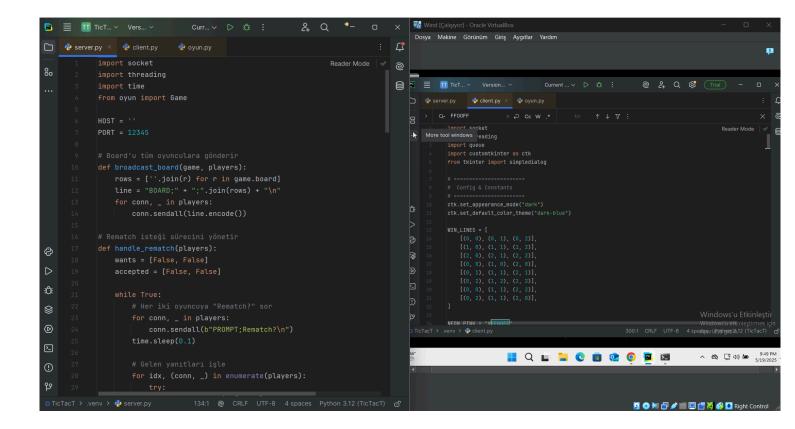
Projenin tüm kaynak kodları aşağıdaki GitHub bağlantısından erişilebilir durumdadır:

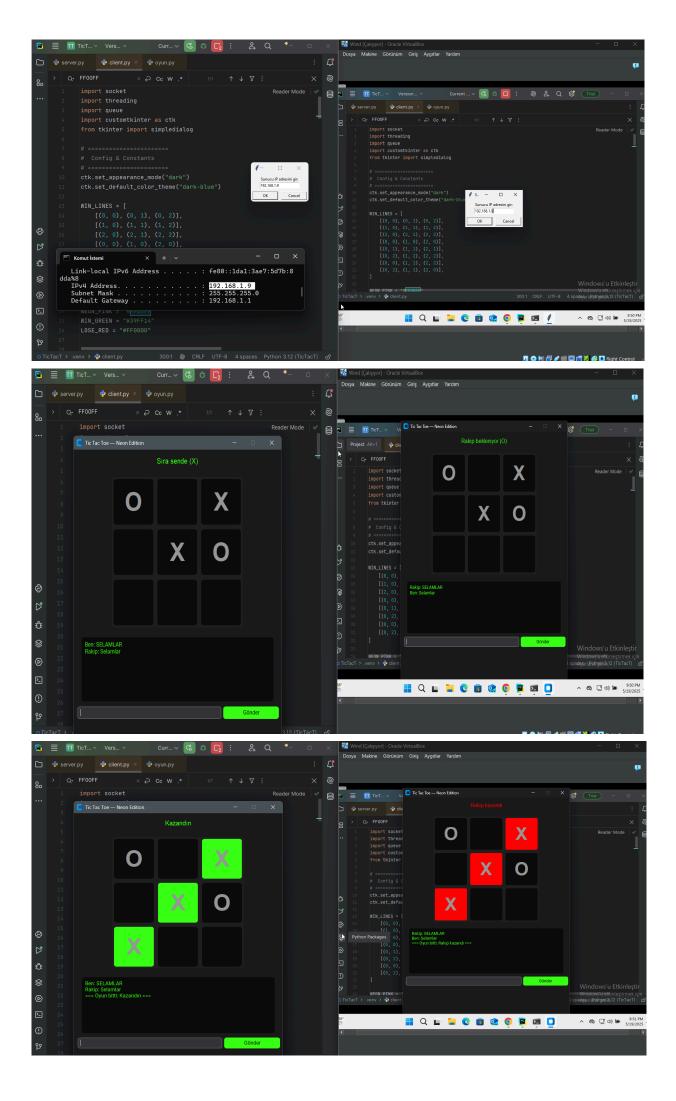
https://github.com/becemozbek/TicTacToe-PySocket



5. Uygulama Görselleri

Uygulama ekranı, neon renkli butonlarla donatılmış 3x3 karelik bir oyun alanı içerir. Sağ alt köşede kullanıcı sohbeti, üstte oyun sırası ve sonuç bilgisi, ekran sonunda ise yeniden rekabet isteği gösterilmektedir. Görsellerde GUI ile birlikte ağ bağlantı mesajları da anlık şekilde izlenebilmektedir.





6. Sonuç ve Değerlendirme

Bu proje, Bilgisayar Ağlarına Giriş dersi kapsamında ağ programlama konularının pratikte nasıl uygulanabileceğini etkili şekilde göstermiştir. TCP/IP bağlantısı, socket API kullanımı, çoklu iş parçacığı, veri protokolü tasarımı ve GUI geliştirme gibi birçok temel beceri entegre edilerek işlevsel bir yazılım ürünü ortaya çıkarılmıştır. Öğrencinin hem teorik bilgileri kavraması hem de bu bilgileri gerçek zamanlı bir uygulamaya dönüştürebilmesi açısından son derece faydalı bir süreç gerçekleşmiştir. Ayrıca GUI ile ağ yapısının doğru ayrıştırılması, kullanıcı deneyimini sorunsuz hale getirmiştir. Proje, dersin hedeflerine uygun olarak başarılı şekilde tamamlanmıştır.

Bu projede edindiğim bilgiler ve geliştirme süreci boyunca sağladıkları rehberlik için **Bilgisayar Ağlarına Giriş** dersini veren Merve Hocamıza teşekkür ederiz.